

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯР ЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 20 (507)

Субота, 5 чэрвеня 1982 года.

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кап.

МОЛАДЗІ ПАТРЭБЕН МІР

3 АГУЛЬНАУНІВЕРСІТЭЦКАГА МІТЫНГУ Ў АБОРОНУ МІРУ

Вахта міру, якая праходзіць у нашым універсітэце, азнаменавана новай важнай падзеяй: у актавай зале адбыўся мітынг пратэсту супраць гонкі ўзбраенняў, небывалага, жудаснага нарощвання некаторымі дзяржавамі свайго ядзернага патэнцыялу, у абарону міру на нашай планеце.

У прэзідыуме мітынгу — рэктар універсітэта, акадэмік АН БССР Б. В. Бокуць, сакратар партыйнага камітэта універсітэта М. І. Старавойтаў, сакратар камітэта камсамола С. У. Аўсеенка, дацэнт кафедры гісторыі П. А. Аўсугунай гісторыі Л. М. Гаранія, партызанка-падпольшчыца Вялікая Айчынай вайны Л. Р. Петухова, лепшыя студэнты.

Мітынг адкрыў сакратар камітэта камсамола універсітэта С. У. Аўсеенка. Ён расказаў аб асноўных падзеях вахты міру ў нашым універсітэце, аб тым, што гэта стала для студэнтаў, усіх супрацоўнікаў універсітэта не проста часовай кампаніяй, а справай усяго жыцця.

Мы нарадзіліся пасля вайны, — так пачала сваё выступленне студэнтка трэцяга курса матэматычнага факультэта, намеснік сакратара камсамола бора па ідэалагічнай рабоце Святлана Курыліна. — Нам не давалося бацьчы, як топча брудныя фашысцкі бот родную нашу зямлю, не прыйшлося перажыць горьч страт і радасць перамог. Але адчуваем прыналежнасць да ўсяго гэтага, да гісторыі сваёй Айчыны.

Імперыялізм двойчы развязаў суцэствыя войны, якія загубілі многія мільёны жывцаў, разбурылі тысячы гарадоў, 20 мільянаў сыноў і дачок страціла наша краіна ў апошняй вайне. Таму мы ведаем пану міру. І сёння, калі над нашай планетай зноў узнімаецца злачэсны пень смерці, мы гаворым: «Не!».

Алена Твардоўская, студэнтка чацвёртага курса эканамічнага факультэта, камсорг групы Т-44, гаварыла аб тым, што жыццё ўсіх людзей можа і павінна быць нааўнена радасцю любові, свабоднай працы, шчасцем мацярынаства і дзяцінства.

Дацэнт кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі Леў Мікалаевіч Гаранія, — з таго пакалення, чыя дзяцінства было апалена вайной. Сярод яе ахвар быў і яго равеснікі. «Мы ведаем, што такое вайна, — гаварыў Леў Мікалаевіч, — мы падтрымліваем мірныя ініцыятывы нашай партыі і дзяржавы, заклікаем усіх прыслухацца да мудрых слоў прэзідэнта Лява Брэжнэва аб ахове міру, як аб асноўнай задачы: «Мір — не падарунак, з неба, яго захаванне і ўмацаванне патрабуе паўдзяцельнай і цяжкай барацьбы».

Студэнтка гісторыка-філалягічнага факультэта Лілія Плыгаўка ў сваім выступленні гаварыла аб тым, што заклік да міру, з якім звяртаецца да народаў свету Генеральны сакратар ЦК КПСС, Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыш Л. І. Брэжнэў, тым больш важкі, што Леанід Ільіч сам прайшоў дарогамі Вялікай Айчынай вайны ад яе першага да апошняга дня.

Сваё выступленне на мітынгу студэнт біялагічнага факультэта Сяргей Рыды прысвяціў фактам і лічбам, якія лепш за ўсё сведчаць, чым абвернецца для чалавецтва ядзернага вайны. Ужо зараз на нашай планеце створана такая колькасць ядзернай і іншай зброі, што яе хопіць, каб дэсаць разоў знішчыць усё жывое.

Дэлегат XIX з'езда камсамола Зінаіда Дзенісенка падкрэсліла, што ў прамове на з'ездзе ВЛКСМ таварыш Л. І. Брэжнэў сказаў аб ролі камсамола, моладзі ў фарміраванні заўтрашняга дня краіны. «Таму нас павіна хваляваць, — прагавіла З. Дзенісенка, — якім ён будзе, дзень заўтрашняга. Што нас заўтра чакае, мірнае, стваральнае жыццё, ці жах ядзернага знішчэння. Менавіта таму так востра паўстала пытанне аб вайне і міры. Міру пагражае небяспека, і мы павінны адстаяць яго ад замаху вар'ятаў, якім гонка ўзбраенняў прыносіць велізарныя даходы, а народам іх краін — голад, галечу».

жачае, каб не дапусціць ядзернай катастрофы. Яна заклікала ўсіх прысутных прыняць удзел у новым зборы сродкаў у Фонд міру.

Удзельнікі мітынгу прынялі пасланне Генеральнаму сакратару ААН П. дэ Куэльвару, у якім выказаў гнёў і абурэнне ў аднас тых, для каго ёсць справы больш важныя, чым мір. Тэкст паслання зачытала студэнтка фізічнага факультэта Наталія Самуілк. Затым пачаўся збор подпісаў. Усяго пад пасланнем Генеральнаму сакратару ААН паставілі свае подпісы 1.407 чалавек.

М. КАЗАКОВА.

НА ЗДЫМКАХ: 1. Перад удзельнікамі мітынгу выступае дацэнт Л. М. Гаранія. 2. Студэнткі ставяць подпісы пад пасланнем Генеральнаму сакратару ААН.

ХАРЧОВУЮ ПРАГРАМУ — АДАБРАЕМ!

Асноўным кірункам эканамічнай стратэгіі нашай партыі з'яўляецца нааўдольнае павышэнне дабрабыту савецкіх людзей. Ярым пацвярджэннем гэтага курса Камуністычнай партыі Саветаў Саюза служыць распрацоўка і адабраенне майскім (1982 г.) Пленумам ЦК КПСС Харчовай праграмы СССР на перыяд да 1990 года.

З улікам узростага эканамічнага патэнцыялу краіны партыя ставіць задачу ў магчыма кароткі тэрмін забяспечыць насельніцтва ўсім відамі харчоў, істотна палепшыць структуру харчавання савецкіх людзей за кошт найбольш каштоўных прадуктаў. Майскі (1982 г.) Пленум ЦК КПСС падкрэсліў, што Харчовае праграма — і ў гаспадарчым, і ў палітычным плане — з'яўляецца цэнтральнай праблемай багучага пяцігоддзя.

Звяртае на сябе ўвагу глыбокая навуковая абгрунтаванасць, комплекснасць і рэалістычнасць Харчовай праграмы. Яна ўключае сукупнасць паказчыкаў, вытворчасці і ўжывання асноўных прадуктаў харчавання, а таксама шляхоў зносінаў і сродкаў дасягнення гэтых паказчыкаў. Упершыню ў нашай тэорыі і практыцы гаспадарання аграпрамысловы комплекс разглядаецца як самастойны аб'ект кіравання. ЦК КПСС і Савет Міністраў СССР адначасова з Харчовай праграмай распрацавалі шэраг важных пастаўнаў па паліпшэнню кіравання сельскай гаспадаркай і іншымі галінамі аграпрамысловага комплексу, умацаванню эканамікі калгасаў і саўгасаў, па ўзмацненню эканамічнага стымулявання вытворчасці, замацаванню на сяле кадраў спецыялістаў, па далейшаму паліпшэнню сацыяльна-эканамічных умоў жыцця вясковага насельніцтва.

На майскім (1982 г.) Пленуме ЦК КПСС падкрэслівалася, што важнейшай умовай паспяховай рэалізацыі Харчовай праграмы СССР з'яўляецца паскарэнне навукова-тэхнічнага прагрэсу, высокаэфектыўнае выкарыстанне вытворчых патэнцыялаў і ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы сельскай гаспадаркі, усіх галін аграпрамысловага комплексу на аснове далейшага развіцця механізацыі і хімізацыі вытворчасці.

УНЯСЕМ ДАСТОЙНЫ ЎКЛАД

З вялікай цікавасцю ўспрынялі чацвёртакурснікі фізічнага факультэта, які ўсе студэнты ГДУ, прамову Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР тав. Л. І. Брэжнэва на XIX з'ездзе камсамола краіны. Яна ярка адлюстроўвае клопаты партыі аб моладзі, падрастаючым пакаленні.

Мы добра ведаем, што «камузізм — гэта маладосць свету, і яго ўзводзіць — маладзёна». А для гэтага неабходна адна галоўная ўмова — мір на зямлі. Таму нас асабліва ўсхвалявала тая частка прамовы Л. І. Брэжнэва, дзе ён гаварыў аб пазіцыі Саветскай дзяржавы па знешнепалітычных пытаннях, падкрэсліў вялікую адказнасць маладога пакалення за мір на зямлі, яго важную ролю ў барацьбе супраць небяспекі ядзернай вайны, за ўтаймаванне гонкі ўзбраенняў. «Вы — прадстаўнікі той часткі нашага вялікага народа, якой прадстаіць фарміраваць заўтрашні дзень краіны, і вам больш, чым каму-небудзь, неабыхавана, якім ён будзе, гэты заўтрашні дзень. Не толькі для савецкіх людзей, але і для ўсяго чалавецтва. Што чакае народы — мірнае стварэнне, вількая, але ўдзячная работа па забеспячэнню больш шчаслівых і дастойных умоў жыцця або вар'яцтва і кашмар ядзернага знішчэння?», — ска-

шырокай меліярацыі земляў. Усе савецкія людзі горача падтрымліваюць і адабраюць Харчовую праграму. Доклад таварыша Л. І. Брэжнэва, рашэнні майскага Пленума ЦК КПСС, унутраную і знешнюю палітыку партыі і ўрада. На клопаты партыі аб росце народнага дабрабыту працоўны адказваюць новымі дасягненнямі ў працы, разгортваннем сацыялістычнага спаборніцтва за выкананне і перавыкананне плана 1982 года, планаў адзінаццатай пяцігодкі ў цэлым.

Студэнты, супрацоўнікі професарска-выкладчыцкага савета Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта ўносяць свой сацыяльны ўклад у рэалізацыю гістарычнай Харчовай праграмы і рашэнняў майскага (1982 г.) Пленума ЦК КПСС. Галоўная задача нашага калектыву — падрыхтоўка высокакваліфікаваных кадраў для народнай гаспадаркі, у тым ліку для галін аграпрамысловага комплексу. Штогод мы азнаваем вялікую дапамогу падшэфнаму саўгасу «Рэчка» у правядзенні летніх і асенніх сельскагаспадарчых работ, у нарыхтоўцы кармоў і ўборцы ўраджаю. Вялікае практычнае значэнне для рэалізацыі Харчовай праграмы маюць гаспадарчыя і дзяржаўныя даследаванні, якія выконваюцца на біялагічным факультэце і на шэрагу кафедраў іншых факультэтаў. Сотні юнакоў і дзяўчат будуць працаваць летам у студэнцкіх будаўнічых атрадах на прадпрыемствах і будоўлях сельскай гаспадаркі, у іншых галінах аграпрамысловага комплексу. Адказныя задачы ставяць перад выкладчыкамі, супрацоўнікамі і студэнтамі прапагандзе Харчовай праграмы і рашэнняў майскага (1982 г.) Пленума ЦК КПСС сярод працоўных раёна, горада, вобласці.

Прыняцце Харчовай праграмы з'яўляецца яркім выразненнем клопату Камуністычнай партыі і Саветскай дзяржавы аб уздыме народнага дабрабыту, павышшае творчую актыўнасць савецкіх людзей, натхняе іх на новыя працоўныя дасягненні ў славу нашай любімай Айчыны. Харчовае праграма і рашэнні майскага (1982 г.) Пленума ЦК КПСС — дастойны падарунак савецкаму народу ў год 60-годдзя ўтварэння СССР.

В. БОНДАРАЎ,
загачык кафедры
палітэканоміі, дацэнт.

заў Л. І. Брэжнэў. Менавіта на так пастаўленае пытанне палітыкі агрэсіўных сіл імперыялізму неабходна адказаць канкрэтнымі і практычнымі справамі па аброне міру.

Студэнты ГДУ прынялі самы актыўны ўдзел у правядзенні Тэдня Міру, сваімі подпісамі пад зваротам да Генеральнага сакратара ААН яны далучылі свой голас пратэсту супраць гонкі ўзбраенняў, да голасу ўсяго прагрэсіўнага чалавецтва планеты, мір для якой з'яўляецца галоўным і абарона яго — неабходная ўмова светлага будучыні.

Пазнаёмліся мы і з матэрыяламі майскага Пленума ЦК КПСС, пастававай «Аб харчовай праграме СССР на перыяд да 1990 года і мерах па яе рэалізацыі». Задавальненне жыццёвых патрэб савецкіх людзей, падкрэслівалася ў прамове Генеральнага сакратара ЦК КПСС тав. Л. І. Брэжнэва — было і застаецца важнейшым праграмным патрабаваннем нашай партыі.

У яркай, натхняючай на новыя здзяйсненні прамове Л. І. Брэжнэва далася высокай адзнака дзеянасці лютэнскага камсамола краіны, наме-скага далейшага праграма работы баявога атрада савецкай моладзі па выкананню рашэнняў XXVI з'езда КПСС.

Н. САМУІЛК.

3 агульнауніверсітэцкага партыйнага сходу

УДАСКАНАЛЬВАЦЬ МАРАЛЬНАЕ ВЫХАВАННЕ СТУДЭНТАЎ

28 красавіка ў актавай зале адбыўся агульнауніверсітэцкі партыйны сход. Абмеркавана пытанне «Аб задачах партарганізацыі ГДУ па ўдасканаленню маральнага выхавання студэнтаў», з дакладам па якому выступіў член парткома, член-карэспандант АПН СССР І. Ф. Харламаў. У спрэчках прыняў ўдзел намеснік сакратара партбюро геалагічнага факультэта, рэктар народнага ўніверсітэта маральна-эстэтычнага выхавання Т. П. Гарашына, сакратар камітэта камсамола С. У. Аўсееўка, старшыня клуба «Вяхаднога дня» І. В. Хадалеўіч, в. а. дацэнта кафедры філасофіі А. А. Фяскоў, старшыня прафкома Н. І. Колтышава, намеснік сакратара парткома па ідэалагічнай рабоце У. М. Калмыкоў, дэкан геалагічнага факультэта А. П. Шычух.

У прынятай на сходзе пастанове прадугледжаны меры па далейшаму ўдасканаленню маральнага выхавання студэнтаў — маладых будаўнікоў камуністычнага грамадства.

Заслухана інфармацыя члена парткома, намесніка сакратара камітэта камсамола У. А. Чышка «Аб рабоце камітэта камсамола па рэалізацыі рашэнняў XXVI з'езда КПСС і XVIII з'езда ВЛКСМ.

У рабоце агульнауніверсітэцкага партыйнага сходу прынялі ўдзел загалючы аддзелаў прапаганды і агітацыі: гаркома партыі — В. М. Некрашэвіч, Цэнтральнага РК КПБ — А. Д. Курачэнка.

У дакладзе І. Ф. Харламава і выступленнях камуністаў адначасова, што рэктарат, партком, дэканаты, партыйныя, камсамольскія і прафсаюзныя арганізацыі, прафесарска-выкладчыцкі калектыў універсітэта, вымовяючы рашэнні XXVI з'езда КПСС і XXIX з'езда КПБ, пастанова ЦК КПСС «Аб далейшым паліпашэнні ідэалагічнай, палітычна-выхаваўчай работы», указанні і вывады, якія ўтрымліваюцца ў прамовах і выступленнях таварыша Л. І. Брэжнева, імкнучы ўсім срэдкамі ўдасканаліць змест, формы і метады маральнага выхавання студэнтаў. Студэнцкі калектыў універсітэта цяпер жыве багатым і разнастайным грамадска-палітычным жыццём, актыўна зма-

жукавую работу і ўдзельнічаюць у ахове гістарычных помнікаў.

Факультэты і партыйныя арганізацыі ўніверсітэта ўжо накіравалі пэўныя станючы вопыт выхаваўчай работы са студэнтамі. Так, вопыт прафесарска-выкладчыцкага калектыва па актывізацыі пазнавальнай дзейнасці студэнтаў вывучаўся Мінвузам БССР і атрымаў адбраўненне. Кафедры грамадскіх навук умацняюць ідэйна-маральнае ўздзеянне вучэбных заняткаў на студэнтаў, актыўна выкарыстоўваюць праблемныя і дыскусійныя формы навучання. Павышаюцца выхаваўчая роля заняткаў па марксісцка-ленінскай з'ячцы. На матэматычным і геалагічным факультэтах уведзены факультатывыя спецыкурсы па барацьбе з буржуазнай ідэалогіяй і мараллю, па маральна-этычных асновах шлюбам і сям'і. На матэматычным факультэце накопліваюцца вопыт змястоўнага планавання і правядзення выхаваўчай работы па маральнаму фарміраванню студэнтаў. Тут сталі рэгулярнымі навукова-тэхнічныя канферэнцыі з выкладчыкамі і студэнтамі па пытаннях ідэалогіі, маралі і этыкі. Ужо на працягу трох гадоў чытаецца цыкл лекцый аб маральнасці і культуры паводні (дацэнт Л. І. Нідзеля і в. а. дацэнта Т. П. Гарашына). Усё большай папулярнасцю карыстаецца народны ўніверсітэт маральна-эстэтычнага выхавання, у якім займаюцца студэнты не толькі маладыя, але і старэйшыя курсы.

Вельмі карысную работу праводзіць універсітэт ваенна-патрыятычнага выхавання, якім кіруе ўдзельнік Вялікай Айчыннай вайны, заступнік настаўнік школ эканамічным і гісторыка-філалагічным факультэтах арганізавана праводзіцца грамадска-палітычная практыка студэнтаў і Ленінскі залік. Эфектыўна вядзецца работа па маральнаму выхаванню ў студэнцкіх групах многімі куратарамі фізічнага факультэта і факультэта фізыхавання.

Важнае выхаваўчае значэнне мелі сустрэчы студэнцкага актыву з членамі бюро АК КПБ, першым сакратаром абласнога камітэта партыі Ю. М. Хусайнавым і сакратаром С. П. Бабаром, першым сакратаром гаркома КПБ Я. Я. Савасценкам і іншымі кіруючымі работнікамі.

Разам са станючым на партыйным сходзе адзначалі і істотныя недахопы. Ва ўніверсітэце яшчэ не пазабавіліся амаральнымі ўчынкамі і правапарушэннямі. Найбольш часта іх дапускаюць студэнты геалагічнага, фізічнага, гісторыка-філалагічнага факультэтаў і факультэта фізыхавання. Дэканаты, партыйныя, камсамольскія і прафсаюзныя арганізацыі павінны палепшыць планавае работы па маральнаму выхаванню. У распрацаваных мерапрыемствах не заўсёды праглядаецца сістэма маральна-настычнай і практычнай дзейнасці студэнтаў. Большую актыўнасць і этанакіраванасць павінны прадляць куратары.

ры. Патрабуе паліпашэння санітарна-гігіенічнага культуры вучэбных карпусоў і аўдыторыі.

Партыйны сход даручыў рэктарату і парткому ўніверсітэта прааналізаваць выстан ідэйна-маральнага выхавання студэнтаў у працэсе навучання, раскрыць яго змест і метадычныя асновы ў метах узбраення выкладчыкаў усёй сістэмай срэдкаў і прыёмаў яго ажыццяўлення. У другім семестры новага навучальнага года па гэтай пытанню вырашана правесці навукова-практычную канферэнцыю.

Вырашана шырэй укараніць вопыт распрацоўкі і чытання цыкла лекцый, дакладаў, арганізацыі гутарак у інтэрнатах па праблемах маралі, шлюбам і сям'і, культуры паводні, а таксама па прававых пытаннях.

У метах развіцця духоўных запытанняў і інтарэсаў студэнтаў і больш змястоўнай арганізацыі іх вольнага часу даручана дэканату і кафедрам гісторыка-філалагічнага факультэта сумесна з дэканатамі і прафбюро іншых факультэтаў распрацаваць мерапрыемствы па правядзенню чытальніцкіх канферэнцый, сустрэч з работнікамі культуры і мастацтва, культурнаходцаў і тэатр, кіно, устанавіць сувязі з Саюзам мастакоў БССР.

У прынятай пастанове прадугледжана не менш двух разоў на працягу навучальнага года праводзіць сустрэчы студэнтаў з кіруючымі партыйнымі, савецкімі, камсамольскімі і прафсаюзнымі работнікамі раёна, горада, вобласці.

Слова — дэлегату XIX з'езда ВЛКСМ

ВЫСОКАЯ АДКАЗНАСЦЬ

Сказаць, што я хвалілася, было б мала. Я вельмі хвалілася. І не адна я. Усе мы, дэлегаты XIX з'езда ВЛКСМ ад Гомельскай вобласці, адчувалі ў тым мінулы, мабыць, адно і тое ж: чыталі сустрэчы з горадамі, з тымі, хто прышоў нас сустракаць. Цягну павазі зашчыняе ход. І вось я ўжо бачу знаёмыя твары: уся мая група, члены камітэта камсамола ўніверсітэта... Быў мітынг, кветкі, гом аркестра.

Адказнасць за такое высокае давер'е прыходзіць адначасова з паведамленнем, што цябе выбралі дэлегатам вышэйшага форуму моладзі нашай краіны. Яе адчуваеш у час пасяджэнняў з'езда, дзе вырашаюцца важнейшыя пытанні жыцця камсамольні, усёй нашай краіны, але яшчэ больш выразным гэтае адчуванне становіцца, калі ты бачыш твары сяброў, аднакурснікаў, старэйшых таварышаў.

Першая сустрэча, першы мітынг у сценах універсітэта адбыліся ў дзень прыезду. Туды я зразумела, чаго ад мяне чакаюць: раскажу аб атмасферы, якая панавала на з'ездзе, аб цікавых запамінальных на ўсё жыццё сустрэчах з выдатнымі людзьмі, на якіх раўняецца моладзь.

Атмосфера з'езда мяне ўражала. Гэта было жыццё шматлікай аднай сям'і. Не было роўняці, да якой дэлегаты ты належыш. У пералічных пажытасяджэннямі незнаёмымі зусім юнакі і дзяўчаты падыходзілі адзін да аднаго, гарача абмяркоўвалі выступленне на з'ездзе Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшын Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыша Л. І. Брэжнева, справаздачны даклад ЦК ВЛКСМ, гаварылі аб надзённых справах сваіх камсамольскіх арганізацый, працоўных і навучальных калектываў. А потым спявалі, тапчалі. Грузіны—беларускую явоніху, беларусы, украінцы, літоўцы — лезгінку, у павольным рускім каргодзе плылі ўзбечкі, эстонкі. Вось калі адчуванне аднай сям'і нашай шматнацыянальнай Радзімы становіцца найбольш моцным, абвостраным.

Памятных сустрэч было шмат: пазедка ў Зорны гарадок, размовы з членам дэлегацыі Беларусі, двоячы Героем—Савецкага Саюза лётчыкам-камандаўтам Пятром Клімуком, сустрэча з міністрам вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі В. П. Ялоўніным, з моладдзю маскоўскага завода імя Уладзіміра Ільча Леніна.

на. Плённым быў удзел у секцыі «Працоўнае выхаванне студэнцкай моладзі», дзе абмяркоўваліся пытанні ўдасканалення вучэбнага працэсу, працоўнага і фізічнага выхавання, роля ў гэтым будатраўскага руху. Дарэчы сказаць, адзначаны вопыт арганізацыі студэнцкіх будаўнічых атрадаў у Беларусі, якім зацэваліся многія іншыя дэлегаты, і ў прыватнасці, дэлегаты з Прыбалтыкі.

XIX з'езд ВЛКСМ стане важнай вяхой у жыцці моладзі нашай краіны. Аднадушнасць, сяброўскія папучні, якія панавалі на ім — добры прыклад дэлегацыям братніх краін, якія былі запрошаны да ўдзелу ў з'ездзе, усім дэлегацыям маладзённых арганізацый свету, што прысутнічалі ў Крамлёўскім Палацы з'езда. Гэта і ўрок нашым вяртаем: моладзь нашай шматнацыянальнай краіны — адзін маналіт, аб які разаб'юцца ўсе іх каварныя задумы.

Рашэнні, якія прыняў з'езд — магістральная лінія дзейнасці кожнай камсамольскай арганізацыі нашай краіны, і мы з гонарам выканаем іх. Гэта будзе лепшым сведчаннем нашай камуністычнай перакананасці, нашай актыўнай жыццёвай пазіцыі.

Зінаіда ДЗЕНІСЕНКА, дэлегат XIX з'езда ВЛКСМ, студэнтка другога курса эканамічнага факультэта.

«ГЭТА НАША З ТАБОЙ БІЯГРАФІЯ...»

Кніга Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. Брэжнева «Успаміны» працягвае хваліцца савецкіх людзей. Яе вучаюць у нашай краіне, за рубяжом, таму што внаходзяць у ёй урокі патрыятызму, грамадзянскасці, мужнасці.

Асаблівы сэнс кніга «Успаміны» набыла ў дні работы XIX з'езда ВЛКСМ. Ва ўрачысты дні, калі ўся моладзь краіны ўважліва сачыла за работай камсамольскага форуму, студэнты матэматычнага факультэта яшчэ раз перачыталі старонкі кнігі «Успаміны», вывучалі на занятках па гісторыі, філасофіі, уключалі яе матэрыялы ў свае курсывыя работы. Так, чацвёртакурснік Васіль Сакальчук у сваёй навуковай рабоце «СССР — дзяржава дружбы і братэрства народаў» выкарыстаў мудрыя думкі, сказаныя ў кнізе «Успаміны» Л. І. Брэжнева.

Нядаўна на матфеку адбылася канферэнцыя па кнізе «Успаміны». Яе арганізавалі супрацоўнікі ўніверсітэцкай бібліятэкі, выкладчыкі факультэта, студэнты.

Канферэнцыю адкрыла выкладчыца кафедры матэматычнага аналізу Галіна Іванавна Міцкевіч. Яна сказала аб папулярнасці і значэнні твораў Л. І. Брэжнева, неабходнасці зноў і зноў вяртацца да іх, каб пачарпнуць з іх вялікую чалавечую мудрасць, урокі гісторыі.

Аўтар гэтых радкоў гаварыла аб шматпланавасці і ўсёнакізе «Успаміны», падкрэсліла, што галоўным героем твора з'яўляецца народ.

Грунтоўна, цікава дакладна падрыхтавалі да канфе-

рэнцыі студэнты факультэта. Грына Харошка поўна і ўсебакова раскрыла кіруючую ролю партыі ў развіцці краіны на аснове матэрыялаў кнігі «Малая зямля», «Цаліна», «Адрэджанне», «Успаміны», Васіль Сакальчук — значэнне ідэалагічнай барацьбы ў дзейнасці Камуністычнай партыі.

Алена Мішына выбрала тэмай свайго выступлення біяграфію Л. І. Брэжнева. Яна прасачыла галоўныя этапы яго жыцця, паказала непарыўную сувязь біяграфіі Л. І. Брэжнева з біяграфіяй нашай Радзімы.

З вялікай цікавасцю слухалі ўдзельнікі канферэнцыі даклад Наталлі Цялянчук аб значэнні кнігі «Успаміны» ў моладзі, аб клопатах кіраўніка нашай партыі і дзяржавы пра лёс маладога пакалення.

Вынікі канферэнцыі падвёў намеснік сакратара партбюро факультэта па ідэалагічнай рабоце В. Л. Мірэжа. Ён сказаў, што лепшым адказам на клопаты аб моладзі павінна з'яўцца выдатная вучоба камсамольцаў, іх актыўны ўдзел у грамадскай дзейнасці.

Як заклік прагучалі на студэнцкай канферэнцыі словы першага сакратара ЦК КСМБ У. П. Шаптыкі, сказаныя ім на рэспубліканскай навукова-заарэтычнай канферэнцыі, прысвечанай абмеркаванню кнігі Л. І. Брэжнева «Успаміны»: «Калі чалавек жыве, звяртаючы справы і думкі з лёсам Радзімы, то яго біяграфія — гэта старонка шматтомнай біяграфіі усёй краіны».

Н. КАПШАЙ, супрацоўніца бібліятэкі ГДУ.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, кафедра педагогікі і псіхалогіі гарача віншуюць асістэнта гэтай кафедры ГОРЛЕНКА Гэтану Парфёнаву з выпадку

завярджання не ВАКам у вучоной ступені кандыдата педагогічных навук.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат біялагічнага факультэта, кафедра заалогіі і аховы

прыроды гарача віншуюць за гадчына вучэбна-кансультацыйнага пункта ГДУ РОДЗІКАВА Уладзіслава Пятровіча (навуковы кіраўнік — прафесар В. П. Савіці) з паспяховай абаронай дысертацыі па атрыманне вучоной ступені кандыдата біялагічных навук.

НА ВУЧОБУ ЗАПРАШАЕ ГЕАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

СТАРОНКА ДЛЯ АБИТУРЕНТАУ

Геалогія з'яўляецца навукай аб будове і гісторыі зямной кары і нашай планеты ў цэлым. Людзі, якія набываюць професію геолога, вырашаюць задачы народнай гаспадаркі, звязаныя з комплексным выкарыстаннем прыродных рэсурсаў, выяўленнем і распрацоўкай новых месцанараджэнняў карысных выкапняў і забеспячэннем сыравінай нашай прамысловасці.

Геалагічны факультэт ГДУ рыхтуе кадры па спецыяльнасці «Гідрагеалогія і інжынерная геалогія». Форма навучання — толькі дзённая.

Усе студэнты атрымліваюць агульнаадукацыйную падрыхтоўку па грамадскіх навуках, матэматыцы, фізіцы, хіміі, замежнай мове і інш. Адначасова яны вывучаюць асновы геалагічных дысцыплін — агульную геалогію, гістарычную геалогію, геалогію СССР, геакратаванне, гідрагеалогію, гідрагеалогію СССР, інжынерную геалогію, інжынерную геалогію СССР, мінералогію, петраграфію, геохімію, крышталеграфію, геофізіку, мералатазнаўства, карысныя выкапні, дынаміку падземных вод і г. д.

На факультэце дзейнічаюць 23 лабараторыі і кабінеты,

мінералагічны музей. Вучэбны працэс ажыццяўляюць 2 доктары геолога-мінералагічных навук, прафесары, 14 кандыдатаў навук, дацэнтаў, 7 выкладчыкаў.

У вучэбнай рабоце таксама прымаюць удзел 13 супрацоўнікаў навукова-даследчага сек-

цанараджэнняў, пракладна дарог, мастоў, меліярацыйных работ і г. д.), даюць заключэнні для абгрунтавання праектаў і ўзвядзення розных збудаванняў.

Шлях на геалагічны факультэт праходзіць праз падрыхтоўчае аддзяленне, школу

распаўсюджана думка аб тым, што геологу не патрэбна ведаць фізіку і матэматыку. Вывучэнне спецкурсаў па дынаміцы падземных вод, інжынерных і гідрагеалагічных разліках, мадэляванню гідрагеалагічных працэсаў заснавана на глыбокім веданні дыферэнцыяльнага

сёды абнаўляючыся. Раней геолога ўвучалі толькі з геалагічным малатком, цыпер жа на яго ўзбраенні — найноўшыя геофізічны прыборы і вылічальныя цэнтры. Шырока асвойваюцца пошукі карысных выкапняў у марскіх акваторыях, пастаянна павялічваецца аб'ём даследаванняў, даследуюцца геалагічная будова Антарктыды, акваторый акіянаў, геалагічная будова Месяца, Венеры, Марса.

Факультэт мае тры кафедры: гідрагеалогіі і інжынернай геалогіі, мінералогіі і петраграфіі, агульнай геалогіі. Вядуцца навукова-даследчыя работы ў рамках дзесята супрацоўніцтва з Інстытутам геохіміі і геофізікі АН БССР, Упраўленнем геалогіі СМ БССР і іншымі арганізацыямі. Ва ўсіх навукова-даследчых работах актыўны ўдзел прымаюць студэнты.

Выпускнікі геофака накіроўваюцца на працу ў арганізацыі Міністэрстваў геалогіі, нафтавай прамысловасці, воднай гаспадаркі, меліярацыі зямель, будаўніцтва, у розныя навукова-даследчыя ўстановы ўсёй нашай краіны.

А. ПІНЧУК,
дэкан факультэта, дацэнт.

ПРАФЕСІЯ РАМАНТЫКАУ

тара, галіновай лабараторыі і сеісмілагічнага пункта.

Тыя, хто заканчвае наш факультэт, з'яўляюцца геологамі шырокага профілю і вырашаюць задачы, звязаныя з геолога-пошукавымі работамі па выяўленню месцанараджэнняў прэсных піячывых і прамысловых вод, водазабеспячэннем населеных пунктаў, вывучэннем мінеральных лекавых і прамысловых вод, рэжымнымі назіраннямі за воданоснымі гарызонтамі і дзеючымі водазборамі, змяненнямі пад уздзеяннем гаспадарчай дзейнасці чалавека (буйнае інжынернае будаўніцтва, распрацоўка мес-

«Юнага геолога» або проста па сцяжынкы рамантыкі, развітай кітэмі, назіраннямі, расказами геологаў. Студэнты факультэта пасля 1 і 2 курса праходзяць вучэбную, 3 і 4 — вытворчую практыку працягласцю 2—3 месяцы. Вучэбныя практыкі праводзяцца на тэрыторыі Беларусі і Украіны, вытворчыя — у Беларусі, Нарвэгіі, Валгаградскай вобласці, Кіргізкай ССР, Чыцінскай і Іркуцкай абласцях, у іншых раёнах нашай краіны.

Вучоба на факультэце базіруецца на грунтоўнай падрыхтоўцы па матэматыцы і фізіцы. Памылковая шырока

і інтэгральнага вылічэнняў, а апрацоўка матэрыялаў даследаванняў патрабуе прымянення статыстычных метадаў матэматыкі. Павышэнне вытворчасці працы і паліяпшэнне якасці геалагічных работ праклілі шырокаму ўкараненню ў геалогію геофізічных метадаў даследаванняў, якія патрабуюць добрага ведання фізікі. Вывучэнне розных геалагічных з'яў, утварэння парод, мінералаў, карысных выкапняў засноўваецца на цяжкіх фізіка-хімічных працэсах і патрабуе ведаў фізікі і хіміі.

Спецыяльнасць геолога не толькі рамантычная, але і заў-

Шукальнікі «жывой» вады

Многія жыхары Беларусі не ведаюць, што на нашай планеце ўжо стала актуальнай праблема нястачы пітной вады і вады для гаспадарчых патрэб. Размова ідзе не пра пустынным раёны Зямлі, дзе вада здаўна была каштоўнай, таму што яна — само жыццё. У прамысловых развітых краінах — ЗША, ФРГ, Францыі — прэсная вада становіцца прадметам куплі і продажу і кошт яе набліжаецца да кошту нашых мінеральных вод, якія разліваюць па бутэльках. Праблема нястачы прэснай вады ўзнікае ў сувязі з забруджваннем рэк і азёраў ачышчэння прамысловасці, угнаеннямі, пестыцыдамі і гербіцыдамі, якія ўжываюцца ў сельскай гаспадарцы, а таксама з тым, што расход вады павялічыўся наогул — і ў сельскай гаспадарцы, і для тэхналагічных патрэб прамысловасці. Малдавія, напрыклад, ужо дацягнула крайняй мяжы магчымасці выкарыстання прэснай вады ў народнай гаспадарцы.

Я не буду разглядаць усе шляхі вырашэння праблемы рэальнальнага выкарыстання водных рэсурсаў, якія належаць у нашай краіне Акадэміі навук СССР і ўрадам краіны. Спынімся толькі на адным напрамку, які прама датычыцца геалагічнага факультэта Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Гэта — далейшае павелічэнне выкарыстання падземных вод для гаспадарча-пітных патрэб і арашэння.

Наш універсітэт рыхтуе спецыялістаў, якія вывучаюць падземныя воды і даюць рэкамендацыі па іх выкарыстанню ў народнай гаспадарцы. Інжы-

неры-гідрагеологі займаюцца вывучэннем умоў залегання падземных вод у нетрах, пошукам і разведкай іх шляхам бурэння свідравін, разліваюць запасы падземных вод. Размова ідзе не толькі аб прэсных водах, але і аб мінеральных, лекавых, а таксама аб так званых прамысловых, з якіх здабываюць бром, ёд, ліціі і іншыя рэдыя элементы. Выпускнікі геалагічнага факультэта праектуюць арашэнне і асушэнне зямель, асушэнне кар'ераў і шахтаў, дапамагаюць геологам шукаць нафту, газ, руды.

Другі напрамак гэтай спецыяльнасці датычыцца ўдзелу геологаў у будаўніцтве прамысловых прадпрыемстваў, гарадоў, аэрадромаў, гідрэлектрастанцый, каналаў.

Факультэт у дастатковай меры аснашчаны абсталяваннем і прыборамі, у тым ліку найбольшымі, сучаснымі. Курсны лекцыі чытаюць прафесары В. А. Вахрушаў, Г. А. Кузняцоў і кандыдаты геолога-мінералагічных навук, дацэнты, якія маюць вялікі вопыт работы ў партыях і экспедыцыях. Мой вопыт зносіа са студэнтамі дазваляе зрабіць вывад, што, бадай, самым цікавым момантам навучання студэнта-геолога з'яўляюцца практыкі.

Гідрагеалогія і інжынерная геалогія — усебакова цікавая спецыяльнасць, якая дае завальненне спецыялісту-гідрагеологу ўсведамленнем таго, што ён прыносіць вялікую карысць людзям.

М. ЖУРАВЕЛЬ,
загадчык кафедры інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі, дацэнт.

ЛЭТА ў студэнтаў-геологаў

— самая жаданая і захапляючая пара. Гэта час летніх геалагічных практык, вучэбных і вытворчых. Яны з'яўляюцца важнейшым звязом вучэбнага працэсу. У час практык студэнты замацоўваюць веды, якія былі атрыманы на лекцыях, набываюць навыкі работы геолога ў палідных умовах, знаёмяцца з рознымі відамі геалагічных работ, са структурай і арганізацыяй геалагічных партый. Менавіта тут нараджаецца сапраўдная дружба, таму што ў цяжкіх умовах геалагічных практык бачны ўвесь чалавек; тут агляюцца ўсе бакі яго характару: і добрыя якасці, і недахопы. Непаўнае выхаванне значнае летніх геалагічных практык. У цяжкіх умовах адбываецца фарміраванне моцных характараў, работы вяртаюцца больш сталымі, фізічна моцнымі, метадакаранаванымі. З практык, акрамя геалагічнага матэрыялу і калекцыі горных парод і мінералаў, яны прыносяць рамантыку далёк паходаў, непаўторную чароўнасць тайгі і начных кастроў, захапляючыя геа-

ГЕАЛАГІЧНАЕ ЛЭТА

лагічныя гісторыі і жадаанне падарожнічаць.

Вытворчыя практыкі праводзяцца ў саставе вытворчых геалагічных арганізацый, куды па аднаму ці па двое размяркоўваюцца студэнты старэйшых курсаў і дзе яны працуюць на шатных пасадах ці як студэнты-практыканты. Географія месца вытворчых практык вялізная — ад Брэста да Ціхага акіяна і ад Кіпрсілі і Мангольскай Народнай Рэспублікі да Паўночнага Ледавітага акіяна.

Але больш за ўсё ўспамінаў у студэнтаў бывае звязана з вучэбнымі практыкамі, на якіх яны пазнаюць элементарныя прыёмы, азы геалагічных работ. Такія практыкі ў розныя гады праводзяцца ў межах Беларускага і Украінскага Полесся, на Дняпры паблізу Гарада Канева, у Криму, на Каўказе. Абавязковым элементам практыкі з'яўляецца культурна-

мавая і спартыўная работа. Студэнты выпускаюць наспегазеты і фотаматанажы, праводзяць палітуратары, па вечарах ля настра гуляць пад гітару задорныя маладыя галасы. Дакіраўніцтва практыкамі прыцягваюцца вядучыя выкладчыкі факультэта.

У час вучэбных практык для студэнтаў валадкаюцца сустрэчы з геологамі з вялікім вопытам работы, з вучэбнымі, праводзяцца розныя геалагічныя экскурсіі на цікавыя аб'екты — горназдабываючыя прадпрыемствы, у шахты, на кар'еры, на драгі, на фабрыкі і г. д. Роўніца ўсё магчымае для пашырэння кругавяду будучых спецыялістаў, для выхавання ў іх лепшых рысаў савецкага чалавека. Асобным студэнтам даручаюцца заданні, якія маюць несумненную навуковую цікавасць, і з гэтымі заданнямі яны паспяхова спраўляюцца.

Поўная ўражанняў, згуртавання моцнай студэнцкай дружнай, вяртаюцца работы ва ўніверсітэце.

Г. КУЗНЯЦОУ,
загадчык кафедры агульнай геалогіі, прафесар.

ШКОЛА ЮНЫХ

Ужо трэці год на геалагічным факультэце працуе школа «Юны геолог». У ёй займаюцца вучні сярэдніх школ і прафесіянальна-тэхнічных вучылішчаў горада, якія выраслі і абраць сваёй прафесіяй геалогію.

Заняткі ў школе праводзяцца выкладчыкамі і студэнтамі старэйшых курсаў факультэта. Слухачы пазнаюць шмат цікавага і захап-

ляючага пра геалагічны працэсы і з'явы, багаты зямных нетраў нашай Радзімы. Яны вучацца распазнаваць горныя пароды і карысныя выкапні, адбіраць і апрацоўваць геалагічныя ўзоры, састаўляць з іх калекцыі і г. д. Усе, хто займаецца ў школе «Юны геолог», карыстаюцца перавагай на залічэнне пры паступленні на наш факультэт.

М. АДУШКА,
загадчык мінералагічнага музея ГДУ.

НДРС У ЛЧБАХ І ФАКТАХ

Колькасць студэнтаў, якія ўдзельнічаюць у навукова-даследчай рабоце, — 297. На факультэце працуе 9 гурткоў, у іх займаецца 99 студэнтаў. Есць студэнцкая навукова-даследчая лабараторыя. Упершыню арганізавана навуковая студэнцкая экспедыцыя на Урал, у якой прынялі ўдзел пяць студэнтаў нашага факультэта.

У 1982 годзе на Усесаюны конкурс студэнцкіх навуковых работ адраўлена 6 работ. Па выніках узялі ў такім конкурсе за 1981 год атрымана пяць падзяк за ўдзел і дыплом арганізацыйнага камітэта. На рэспубліканскім конкурсе 1982 года было прадстаўлена 9 работ студэнтаў нашага факультэта, з іх І катэгорыі — дзве, II катэгорыі — пяць, III катэгорыі — тры.

ТЫДЗЕНЬ НАВУКІ

На нашым факультэце ўпершыню быў арганізаваны тыдзень студэнцкай навукі. У яго рамках была праведзена навуковая студэнцкая канферэнцыя, на якой заслухана 36 дакладаў. Прыемна адзначаць высокую ўзровень некаторых з іх. Напрыклад, даклады студэнтаў І. Новікава, Е. Шалмабаева, Л. Маскалёва, сумесны даклад В. Шобіна, В. Ратнікава, А. Мохарава заваявалі першыя месцы ў розных секцыях. Былі праведзены прадметныя алімпіяды, пераможцамі якіх сталі А. Туліцкі, С. Казлова, І. Гуль і іншыя. Арганізаваны агляды-конкурсы справаздач па практыках,

курсовых і дыпломных работах. У мінералагічным музеі факультэта была праведзена выстаўка навуковай творчасці студэнтаў. Найболей цікавымі экспанатамі выстаўкі былі: калекцыя горных парод раёна вытворчых практык (студэнты С. Цалко і В. Мельнічэнка) і дзеючая мадэль патоку тунцовых вод у аснаванні ГЭС (студэнты І. Шарай і Л. Сямутка). Разнастайныя тэматычныя стэндзі выклікалі вялікую цікавасць у студэнтаў.

Савет факультэта адобрыў вопыт правядзення тыдня студэнцкай навукі і наменіў шэраг мерапрыемстваў, якія дапамогуць у наступным годзе зрабіць яго яшчэ больш цікавым.

М. МЫЦЫК,
кандыдат геолога-мінералагічных навук.

ДА ЎВАГІ КУРАТАРАЎ І ПАЛІТІНФАРМАТАРАЎ!

Агітацыйна-прапагандыскую работу сярод студэнтаў накіраваць на глыбокае раздумванне рашэнняў майскага (1982 г.) Пленума ЦК КПСС, задач, вызначаных у дакладзе на Пленуме Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшын Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыша Л. І. Брэжнева. У студэнцкіх групах прапаганца правесці палітычныя інфармацыі і гутаркі на тэмы:

I. ПЫТАННІ ПАЛІТЫЧНАГА ЖЫЦЦЯ
1. Харчовая праграма СССР — прывяе пераканаўчае прэцэдэнтнае клопатаў партыі аб задавальненні жыццёвых запатрабаванняў саветскіх людзей.

У аснову гутарак пакладзі рашэнні майскага (1982 г.) Пленума ЦК КПСС, ацэнкі і вывады, змешчаныя ў дакладзе на Пленуме Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшын Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыша Л. І. Брэжнева.

Матэрыялы апублікаваны ва ўсіх газетах.
2. Ленінская дружба народаў — магутная крыніца развіцця СССР. (Аб уласцівай саветскім людзям любові да сваёй сацыялістычнай Радзімы, пацудзі прыналежнасці да адзінай сямі саветскіх народаў, аб далейшым умацаванні брацкай дружбы ў сабакавага супрацоўніцтва нацыяў і народаў нашай краіны).

Матэрыялы публікуе газета «Звязда». Гл. таксама перадавы артыкул «Правды» за 24 мая г. г.

3. Нашы кандыдаты ў дэпутаты. (Аб поспехах у працы, грамадскай рабоце, высокіх дэлавых і маральна-палітычных якасцяў кандыдатаў у дэпутаты мясцовых Саветаў).

4. Усе на выбары! (Аб гадоўнасці выбарчынаў выканаць свой грамадзянскі абавязак — у дзень выбараў аддаць свае галасы за кандыдатаў непарушнага блока камуністаў і беспартыйных).

Матэрыялы публікуюць усе газеты.

5. Баявы памочнікі і рэзерв КПСС. (Аб Ленінскай камсамольскай, слаўных справах і здзяйсненнях саветскай моладзі на ўдарных камсамольскіх будоўлях, на заводах і фабрыках, палях і фермах, аб яе імкненні авалодаць ведамі, свята захаваць і прымянаць геральдычныя традыцыі Камуністычнай партыі і саветскага народа).

Матэрыялы публікуе газета «Чырвоная змена». Гл. таксама матэрыялы XIX з'езда ВЛКСМ.

II. ПЫТАННІ ЭКАНАМІЧНАГА ЖЫЦЦЯ
6. Першаму лагоддзю — ударны фінанс. (Аб ходзе выканання калектывамі прадпрыемстваў прамысловасці, будаўніцтва, транспарту планаў і сацыялістычных абавязальстваў за мінулы перыяд 1982 года, выяўлены і выкарыстаны рэзервы і магчымасці для далейшага павышэння эфектыўнасці вытворчасці і якасці работ).

Матэрыялы публікуе газета «Советская Белоруссия».

III. ПЫТАННІ КУЛЬТУРЫ І КАМУНІСТЫЧНАГА ВЫХАВАННЯ

7. Класік Беларускай літаратуры. (К 100-годдзю з дня нараджэння Я. Купалы).

8. На кожны ўдзельнічае ў вытворчасці, але кожны можа зберагчы. (Аб доўгу і абавязку кожнага саветскага чалавека беражліва адносіцца да прадуктаў харчавання, эканоміць іх, аб неабходнасці змагацца з марнаўтварэннем, стратамі каштоўных прадуктаў).

Матэрыялы публікуе часопіс «Політінформатор і агітатор».

9. Будзем неспрымальнымі да парушальнікаў дысцыпліны і бракарабаў. (Аб высокім грамадскім абавязку кожнага саветскага чалавека працаваць на даручаным участку якасна, з поўнай аддачай сіл, аб неабходнасці ўмацавання вытворчай дысцыпліны, норм працоўнага гонару і сумлення).

Матэрыялы публікуе газета «Знамя юности». Рэкамэндуецца таксама выкарыстаць матэрыялы XVII з'езда прафсаюзаў СССР і XIX з'езда ВЛКСМ.

IV. ПЫТАННІ МІЖНАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ

10. Ленінскія клопаты аб міры. (Аб новых саветскіх мірных прапановах, сфармуляваных Л. І. Брэжневым у прамове на XIX з'ездзе ВЛКСМ).

Гл. «Правду» за 19 мая г. г.

11. Капіталізм без прыкрас: горкі лёс моладзі Захаду.

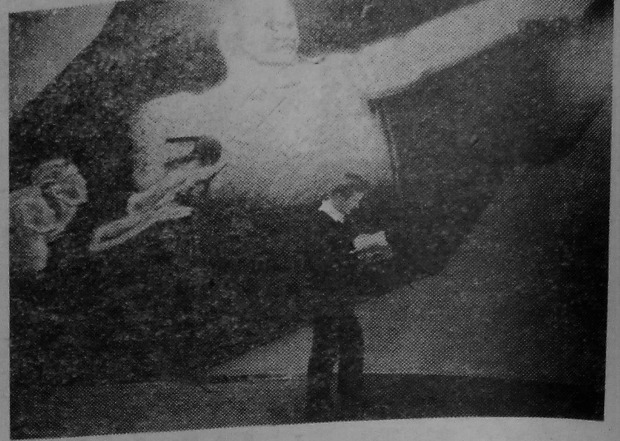
Матэрыялы апублікаваны ў часопісе «Агітатор», № 8, 1982 г.

Клуб інтэрнацыянальнай дружбы «Саюз» нашага ўніверсітэта правёў міжфакультэцкі фотаконкурс «Мая Радзіма — СССР», прысвечаны 60-годдзю ўтварэння нашай краіны.

Фотаздымкі, адрасаваныя на конкурс, расказвалі пра цікавае і непаўторнае студэнцкае жыццё; вучобу, спорт, адпачынак, нялёгкае будаўніцтва будні, пра прыгажосць роднага краю.

Камітэт камсамолу ўніверсітэта, Савет Ніда падзялі вынікі 1-га этапу фотаконкурсу. Улічваліся арыгінальнасць і глыбіня думкі аўтара, якасць выканання работы, кампазіцыйнае вырашэнне тэмы, дакладнасць назвы. Такім патрабаваннем адпавядалі фотаздымкі Ларысы Назаравай з заочнага факультэта і Сяргея Коваля — геафака. Яны і прызнаны пераможцамі. Вышшым іх з поспехам і жадаем далейшых творчых удач. Сёння мы змяшчам фотаздымкі С. Коваля «Шлях да ведаў».

Фотаконкурс працягваецца. Вынікі II-га этапу будуць падводзіцца 15 снежня 1982 года.

Запрашаем прыняць удзел у фотаконкурсе ўсіх, хто займаецца фатаграфіяй.

Надышла цудоўная пара года — лета: час цікавых падарожжаў, новых адкрыццяў. Многія жа, новых удзяцца з сабой фота-

апараты і ў студэнцкі будаўнічы атрад. Даслаіце потым свае цікавыя работы на конкурс. Лепшыя з іх мы будзем змяшчаць на старонках нашай газеты. Творчых вам поспехаў!

На кніжнай паліцы

ПА ПАПЯРЭДНІХ ЗАКАЗАХ

Магазін № 5 «Навукова-тэхнічная кніга» (пр. Леніна, 45) прымае папярэднія заказы на літаратуру, выдавецтва «Высшая школа» (ВНУ і тэхнікумы), «Вышэйшая школа», «Навука і тэхніка» у 1983 г. па ўсіх галінах ведаў.

Несумненную цікавасць уяўляюць кнігі выдавецтва «Высшая школа»:

Гісторыя СССР са старажытных часоў да канца XVIII стагоддзя. М., «Высшая школа», 1983 г.

Падручнік утрымлівае абгуленнае ілажэнне асноўнага этапу гісторыі СССР, аналіз прычын, заканамернасцей, уземамасуе і значэння важнейшых з'яў і падзей у працэсе сацыяльна-эканамічнага, грамадска-палітычнага і культурнага развіцця краіны на працягу стагоддзяў.

Падручнік адрасаваны студэнтам гістарычных факультэтаў ВНУ.

М. Н. Рындзіна і інш. Гісторыя эканамічных вучэн-

няў. Падручнік. М., «Высшая школа», 1983 г.

У кнізе разглядаюцца эканамічныя вучэнні дакапіталістычных грамадска-эканамічных фармацый, капіталізму, эпохі пераходу ад капіталізму да сацыялізму і будаўніцтва камунізму. Асабліва ўвага ўдзяляецца гісторыі стварэння К. Марсма, Ф. Энгельсам і У. І. Леніным навуковай палітычнай эканоміі, далейшаму яе развіццю ў документах КПСС, браціх камуністычных і рабочых партый і працах саветскіх і прагрэсіўных зарубежных эканамістаў, а таксама крытыцы сучасных буржуазных, рэфармісцкіх і рэвізійніцкіх эканамічных тэорыяў.

Кніга ўяўляе вялікую цікавасць для студэнтаў эканамічных спецыяльнасцей ВНУ.

А. Ф. Гамерман і інш. Лекавыя расліны. Вучэбны дапаможнік. М., «Высшая школа», 1983 г.

Кніга расказвае аб лекавых рэсурсах асобных раё-

наў СССР. Характарыстыка раслін уключае біялогію, экалогію, гісторыю вывучэння і ўвядзення ў культуру, апісанне фармакалагічных уласцівасцей. Удзелена ўвага рацыянальнаму выкарыстанню сыравінай базы і ахове рэдкіх відаў.

Кніга адрасавана студэнтам біялагічных факультэтаў універсітэтаў.

І. Е. Ірадаў. Асноўныя законы электрамагнітнага. Вучэбны дапаможнік. М., «Высшая школа», 1983 г.

Дапаможнік утрымлівае тэарэтычны матэрыял, а таксама разбор шматлікіх прыкладаў і задач, дзе паказана, як трэба падыходзіць да іх рашэння. Задачы (ix 110) дасна звязаны з асноўным тэкстам і часта з'яўляюцца яго развіццём або дапаўненнем. Матэрыял кнігі пазбаўлены залішняй матэматызацыі — асноўныя азначэнні перанесены на фізічны бок разглядаемых з'яў.

Выкладчыкі і студэнты Папярэдніх заказаў на кнігі можна аформіць у нашым магазіне. Гарантуем своєчасовую дастаўку патрэбных вам выданняў.

А. АСПЕНКА, загадчыца магазіна № 5.

З вамі гутарыць урач ЗАХАВАЙ У САБЕ ЧАЛАВЕКА

Прывыканне да алкаголю і з'яўленне фізічнай і псіхічнай залежнасці ад яго ў большасці тых, хто п'е, прыходзіць непрыкметна для іх саміх. У гэты перыяд у арганізме наступае перабудова многіх функцый. Большасць арганізмаў прыстаўваецца да пастаяннага ўздзеяння алкаголю, паступова з'яўляюцца парушэння. У розных людзей яны праяўляюцца па розным: у адных паражана печань, у другіх — сэрца... Аднак ва ўсіх у той ці іншай ступені парушаецца псіхічная сфера, як найбольш адчувальная да любой атруты. У алкаголіка знікаюцца крытычны падыход да сваіх наводзі. Яго маральныя прыныцы слабеваюць. Ён усё менш клопаціцца пра сваё добрае імя, пачынае вышукваць дадатковыя крыніцы даходаў, не заўсёды законныя, а атрыманні грошы траціць на гарэлку. Другі бок псіхічных парушэнняў — гэта пастаяннае імкненне да самаапаўдання. Алкаголік заўсёды тлумачыць чарго-

вую выпіўку надзвычайнымі абставінамі. Прычым, амаль ніводзін з іх не лічыць сябе п'яніцай. Усё гэта спалучаецца з аслабленнем волі. Алкаголік ахвотна дае абяцанні кінуць піць, пераканаўча прызначае тэрміны. Прычым, прапановы пачынаюцца яго проста абражаюць і г. д. А без лярэння алкагалізм пераходзіць у хронічны. Менавіта гэты этап лічыцца ўжо хваробай, хадзя яна адрозніваецца ад іншых хвороб тым, што п'яніца сам яе выклікае і садежычае яе паглыбленню.

Перамены асобы пры хронічным алкагалізме тыповыя, становяцца падобнымі характары хворых, нягледзячы на тое, што да гэтага яны маглі быць супрацьлеглымі. Нарастаюць агізізм, чэрствасць, нават жорсткасць, ліжывасць. На словах алкаголік можа нават падкрэсліваць сваю чэснасць, пацудзі абавязку і адказнасці, але на справе можа пераступіць усе гэтыя правільныя, калі яны перашкаджаюць яму ў задавальнен-

ні схільнасці да выпіўкі. Кола інтарэсаў хворага звужаецца, духоўныя патрэбы бядаюць. Маральна ён ужо апусціўся. У сваіх занятках алкаголік не зайрлівы, не ў стане доўга займацца чым-небудзь. Але і гэта яшчэ не ўсё. Наступны этап — запойнае п'янства. Можна прадоўжыць гэты сумны разказ апісаннем яшчэ аднаго этапу — бесістэмнага п'янства. Гэта ўжо перыяд поўнай дэградацыі чалавека, які страціў сваё маральнае аблічча. Злачынствы п'яніц і іх паводзіны вызначаюцца тым, што яны свядома дазваляюць сабе адкінуць у бок усё чалавечае. Вось чаму, усведамляе ці не ў непярэрым стане свае дзеянні чалавек, ён абавязаны за іх адказацца.

Лярэнне алкагалізму неабходна пачынаць як мага раней. Прычым удзельнічаць у гэтым павінен не толькі урач, але і родныя алкаголіка, аўтарытэтная супрацоўнік, грамадская. І пры ўсім гэтым, асноўная роля ў лярэнні належыць са-

мому хвораму. Паспех залежыць ад таго, наколькі чалавек вырашыў пакончыць з п'янствам. Лярэньныя мерапрыемствы толькі дапамогуць яму ў гэтым.

Асноўная мэта лярэння алкагалізму — дабіцца поўнага выключэння ужывання алкагольных напіткаў назаўсёды, таму што любая спроба выпіць ужо пасля лярэння прыводзіць да зрыну, чалавек зноў становіцца на шлях хронічнага алкагалізму.

У нашай краіне створаны ўмовы для паспяховага лярэння алкагалізму. У залежнасці ад стадыі захавання яно праводзіцца або ў наркарлагічных кабінетах, у паліклініках, медыка-санітарных асядках прамысловых прадпрыемстваў, або ў лярэня-працоўных прафілактычных. Лярэнне ідзе на працягу 2—3 гадоў, у наступныя ж гады, калі валівы чалавек не робіць ніякіх спроб выпіць нават кроплю спіртнога, у яго значна паляпшаецца псіхічны і фізічны стан, аднаўляецца працаздольнасць і ён зноў вяртаецца да наўнацённага жыцця.

Н. МІЦКЕВІЧ, урач-неўрапаталог паліклінікі № 6.

Феналагічныя нататкі

ЧЭРВЕНЬ

Прышоў час, калі зара з зароу зыходзяцца. Што можа быць больш прыемным, чым чэрвеньскай ноччу пад пералівы саляў назіраць каля настра, як пунцовым полымем на захадзе адходзіць дзень, а на ўсходзе ўжо займаецца новая зара.

Чалавек па-папраўдму можа адпаць і ўзнавіць сілы толькі ў гасціх у прыроды. Ён шумі чалавеку нават барысмыя. Шпаласценне лісця, шум дажджу, вадаспада, марскога прыбою супакойваюць няровную сістэму. Але, знаходзячыся сам-на-сам з прыродай, чалавек не заўсёды вядзе сябе гуманна ў адносінах да яе. Ён страчвае пацудзі меры пры абары траў і кветак, ссынае дрэвы... А здараецца нярдкай, што чалавек выносіць неабтрунтавана жорсткі прысуд жабе, вужу, паўку. Між тым гэтыя жыхары лясоў, балот і палёў — нашы добрыя сябры.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.